

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Emancipatie

Van

Persoonlijke levenssfeer

T Persoonlijke levenssfeer - bes

Datum

12 januari 2023

Referentie

35458681

Bijlagen

**Interdepartementaal
afgestemd**

SZW

nota

Verzending NAP aan Tweede Kamer

Aanleiding

U ontvangt deze nota ter ondertekening om vrijdag 13 januari 2022 na besluitvorming in de ministerraad (MR) het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP) aan de Tweede Kamer te versturen. Als bijlage bij deze nota treft u de aanbiedingsbrief, het NAP en de mee te sturen bijlagen zoals de onderliggende beslisnota's. U bent eerder akkoord gegaan op deze stukken. Na uw handtekening zal de handtekening van MSZW gezet worden onder de aanbiedingsbrief.

Geadviseerd besluit

Akkoord met verzenden van de bijlagen aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Afgelopen dinsdag 10 januari zijn de stukken behandeld in de RWIZO.
- De RWIZO was akkoord met doorgeleiding naar de MR en verzending aan de Tweede Kamer.
- Aan de aanbiedingsbrief en het NAP is inhoudelijk niets veranderd. Het NAP heeft 12 januari nog de laatste vormgevingsaanpassingen.

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

CC: ter accordering MPVO en SCM

Emancipatie

Van

Persoonlijke le

Datum

20 december 2022

Referentie

35170461

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Kamer NAP SGG en SG
2. Aanbiedingsbrief Kamer NAP SGG en SG track changes
3. NAP SGG en SG
4. NAP SGG en SG track changes
5. Notadossier beslisnota's
6. Overzicht portretten en quotes NAP
7. Voorbeeld opmaak actielijn 1
8. Brief RC
9. Prevalentiemonitor 2022
10. Onderzoek opvattingen jongeren en hun ouders/verzorgers
11. RWIZO-formulier

Intern OCW afgestemd

MPVO, SCM

Interdepartementaal

afgestemd

SZW, VWS, JenV

nota

Aanbieding NAP SGG en SG RWIZO

Aanleiding

- Op 10 januari staat het Nationaal Actieprogramma aanpak seksueel grensoverschrijdend en seksueel geweld (NAP) en de bijhorende stukken geagendeerd in de RWIZO ter voorbereiding op de MR van 13 januari.
- Eerder heeft u akkoord gegeven op deze stukken t.b.v. aanlevering voor de CWIZO (19 december).
- In deze nota treft u informatie over het verloop van de behandeling in de CWIZO en de laatste wijzigingen t.o.v. de versie die u eerder heeft ontvangen.
- De stukken worden ter accordering aan de betrokken bewindspersonen van SZW, VWS en OCW voorgelegd. Dit zijn MSZW, MLSZ, SVWS, MOCW, MPVO en SCM.
- De stukken worden ter informatie aan de betrokken bewindspersonen van JenV voorgelegd. Dit zijn MJenV en MRB.
- Bij uw ondertekening wordt het NAP inclusief bijbehorende stukken door u aangeboden aan de RWIZO.
- Bijlagen 6 en 7 worden ter informatie aan MOCW aangeboden om een eerste indruk te krijgen van de opmaak van het NAP. Deze stukken worden niet aan de RWIZO aangeboden.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u akkoord te gaan met: agendering van de volgende stukken voor de RWIZO op 10 januari 2023 (aanleverdeadline: 3 januari 2023):
  - Aanbiedingsbrief Kamer
  - Het NAP
  - Brief RC
  - Prevalentiemonitor huiselijk geweld en seksueel geweld 2022 (let op: nog onder embargo)
  - Onderzoek Waar ligt de grens? Onderzoek naar opvattingen over seksueel (grensoverschrijdend) gedrag onder jongeren en hun ouders/verzorgers
  - RWIZO-formulier
- Vanwege de aanlevertermijn bij de RWIZO en de aankomende recesperiode ontvangen wij graag uiterlijk donderdag 22 december uw reactie.

Toelichting

Inhoud:

- In de CWIZO zijn door VWS, BZK en AZ complimenten uitgesproken over het NAP.
- AZ heeft in aanvulling hierop twee verzoeken gedaan:
  - Bij de cijfers in de inleiding ziet AZ graag terug hoe deze zich meerjarig hebben ontwikkeld. Hier is opvolging aan gegeven door naast de recente cijfers van de prevalentie-monitor huiselijk geweld en seksueel geweld 2022, ook cijfers van de prevalentie-monitor 2020 te benoemen.
  - Daarnaast vindt AZ dat, hoewel vrouwen disproportioneel vaker slachtoffer zijn, ook duidelijk moet zijn dat mannen slachtoffer kunnen zijn en dat het in alle gevallen niet acceptabel is. Hierover is een zin toegevoegd in de aanleiding.
- EZK heeft verzocht om betrokken te worden bij de verdere uitwerking van de actielijnen 2 en 3 daar waar het gaat om de acties die zich richten op werkgevers. In de CWIZO is toegezegd dit te zullen doen, dit is reeds voorzien in de planning rondom de uitwerking van de nieuwe wettelijke regelingen (gedragscode en klachtenregeling).
- Ten slotte vroeg JenV aandacht voor de scope van het NAP zodat duidelijk is wat onder het NAP gebeurt en wat al loopt. In reactie daarop is, ondersteund door de regeringscommissaris, aangegeven dat dingen inderdaad niet dubbel moeten worden gedaan, maar dat het wel goed is acties in samenhang te bezien. Het gesprek over de scope zal continu gevoerd blijven worden.

Datum
20 december 2022

Naast deze wijzigingen uit de CWIZO, zijn de volgende punten verwerkt in voorliggende versie:

- Uw eerdere opmerkingen en de opmerkingen van de betrokken bewindspersonen op de Kamerbrief en het NAP zijn verwerkt.
- Op verzoek van SCM is de passage in het NAP over acties in de media- en cultuursector uitgebreid (pagina 24-25). Dit betreft met name de acties die zijn ondernomen n.a.v. de onthullingen bij het televisieprogramma 'The Voice of Holland' en de acties die worden ondernomen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Ook wordt toegelicht wat de sector zelf onderneemt om (seksueel) grensoverschrijdend gedrag te bestrijden.
- Op verzoek van MLZS is in de Kamerbrief een passage opgenomen over de relatie van het NAP met aanpalende aanpakken.
- Op verzoek van VWS worden twee recent uitgekomen onderzoeken meegestuurd met het NAP, namelijk de Prevalentiemonitor huiselijk geweld en seksueel geweld 2022 (let op: nog onder embargo) en het onderzoek over 'Waar ligt de grens? Onderzoek naar opvattingen over seksueel (grensoverschrijdend) gedrag onder jongeren en hun ouders/verzorgers' dat in het kader van het NAP is uitgevoerd. Hier wordt in de Kamerbrief naar verwezen. Tevens zijn op basis van de Prevalentiemonitor 2022 de cijfers in de inleiding van het NAP geactualiseerd.
- Verder is de bijlage met onderzoeken aangepast. Hier zijn nog enkele updates, publicaties en aanscherpingen toegevoegd.
- Daarnaast zijn ook enkele passages in het NAP geactualiseerd en zijn er enkele kleine wijzigingen doorgevoerd.
- Ten slotte is het voorwoord toegevoegd. Deze is parallel al via de speechschrijver met u afgestemd.
- In de bijlagen treft u van zowel de Kamerbrief als het NAP een versie waarin de wijzigingen zijn bijgehouden.

Ter informatie aan MOCW: opmaak en vormgeving

Datum

20 december 2022

- Parallel aan het RWIZO-proces, vindt nog de vormgeving/opmaak van het NAP plaats.
- In bijlage 6 treft u ter informatie een overzicht van de portretten van personen die op straat over het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld zijn geïnterviewd. Deze portretten worden meegenomen in de eindopmaak van het rapport, en dienen als illustratie van het thema als geheel, niet per se als introductie op een specifiek hoofdstuk
- In bijlage 7 treft u ter informatie de conceptopmaak van een van de actielijnen om een indruk te krijgen van de uiteindelijke vormgeving van het rapport.
- Deze stukken worden niet bij de RWIZO geagendeerd.

Proces:

- Na de RWIZO wordt het NAP geagendeerd voor de MR van 13 januari. Na de MR zullen de stukken direct aan de Tweede Kamer worden verzonden. Met woordvoering wordt gekeken naar mediaoptredens in deze periode.
- Op 25 januari is het commissiedebat over het NAP gepland. U ontvangt vlak na het kerstreces het dossier ter voorbereiding. Een eerste intern vooroverleg staat gepland op 12 januari, een gezamenlijk vooroverleg met MSZW staat gepland op 23 januari.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

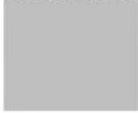
algemene raag:
wie neemt
mortuum in com.
afstem met
woordvoers
(ook SZW) en RC Kamer

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, MPVO, SCM

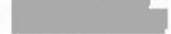
Persoonlijke levensfeer - be

Emancipatie

Van

Persoonlijke levensfeer - besch

Datum

25 november 2022

Referentie

34924019

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Kamer
NAP SGG en SG
2. NAP SGG en SG
3. Brief RC

Interdepartementaal

afgestemd

SZW, VWS, JenV

nota

Agendering NAP aanpak seksueel grensoverschrijdend
gedrag seksueel geweld CWIZO 12 december

Aanleiding

- Op 27 juni jl. is de Kamer geïnformeerd over de inhoudelijke contouren van het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP). In deze brief is toegezegd een uitgewerkte versie van het plan in het najaar van 2022 naar de TK te zenden.
- In het BWO op 21 oktober jl. is besloten om het NAP in januari 2023 te versturen. Dit was op verzoek van de aanwezige bewindslieden: MOCW, MSZW, MLSZ, StasVWS, DG Rechtspleging en Rechtshandhaving (ter vertegenwoordiging van MRB en MJenV) en de regeringscommissaris (RC).
- Om dit te realiseren, moet in december worden gestart met de lijn CWIZO-RWIZO-MR.
- Bij deze beleidsnota vindt u het NAP en bijbehorende Kamerbrief ter agendering in de CIWZO.
- De bijlage van deze nota bevat ter informatie een brief van de RC waarin zij haar visie op het NAP, haar rol en haar activiteiten geeft. Deze brief wordt meegezonden aan de kamer.
- Deze beslisnota wordt aan alle betrokken bewindspersonen van VWS, SZW, J&V en OCW voorgelegd. Dit zijn MSZW, MLSZ, StasVWS, MRB, MJenV, MOCW, MPVO en StasCM. Voor OCW zijn er in deze nota aanvullend specifieke aandachtspunten opgenomen.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u akkoord te gaan met: agendering van de volgende stukken voor de CWIZO van 12 december 2022 (aanleverdeadline: 2 december):
  - Aanbiedingsbrief
  - Het NAP
- Het streven is om het NAP begin januari aan de TK te zenden, zodat zij deze tijdig ontvangt voor het commissiedebat integrale aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag op 25 januari 2023. Momenteel wordt gekeken of eind december een BWO met de leden van de RWIZO georganiseerd kan worden, zodat het stuk geagendeerd kan worden voor de MR van 23 december 2022.

Kernpunten

NAP breed

- Tijdens het BWO op 21 oktober hebben de betrokken bewindspersonen, mede op advies van de RC, besloten dat verzending van het NAP in januari de

voorkeur heeft. De reden hiervoor was om ruimte te creëren voor extra afstemming met stakeholders en een zorgvuldige uitwerking.

Datum
25 november 2022

- In het BWO op 21 oktober is besloten om het NAP te presenteren als een meerjarig programma van het kabinet en de samenleving. Het programma is continue in ontwikkeling, waarbij voortgebouwd wordt op wat er al is, maar ook ruimte is voor nieuwe ervaringen, ideeën en maatregelen.
- Het overkoepelende doel van de aanpak in het NAP is het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en het bereiken van een samenleving waarin ieder zich veilig voelt. Dit vraagt een cultuurverandering. Om deze te bereiken wordt in het NAP gewerkt langs de volgende lijnen:
  - Er zijn gedeelde maatschappelijke waarden en normen over hoe we met elkaar om willen gaan in de samenleving.
  - Wet- en regelgeving weerspiegelen de (veranderende) maatschappelijke normen.
  - Organisaties hebben processen voor preventie, signalering en opvolging op orde.
  - Iedereen herkent seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en kan hierop reageren.
  - Er is goede hulpverlening die makkelijk vindbaar is.
- Het voorwoord van het NAP is nog in de maak door de speechschrijvers van OCW en SZW en wordt daarom separaat aan MOCW en MSZW voorgelegd.
- De opmaak van het NAP wordt nog nader vormgegeven. Hiermee wordt ook het perspectief en de ervaringen van mensen die in hun leven te maken hebben gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag en/of seksueel geweld beeldend uitgelicht.
- Het NAP is in nauwe samenwerking met de RC tot stand gekomen. De RC stuurt de TK als bijlage van het NAP een brief met haar visie op het programma. Deze brief sluit aan bij de inhoud van het NAP.
- De planning is nu als volgt:
  - Begin januari: verzenden NAP naar TK en 'lancering' naar media en stakeholders
  - 25 januari: commissiedebat 'Integrale aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag'
  - 22 maart: startconferentie, waar het NAP met het veld wordt besproken. In de Kamerbrief van 27 juni jl. is toegezegd deze conferentie plaats te laten vinden in het najaar van 2022. Gezien de latere verzending van het NAP is de conferentie verplaatst naar 22 maart. Deze conferentie is een vervolg op de eerdere verkenningssessie met het veld. Ook zijn dan de verdiepingssessies die door de RC worden georganiseerd, afgerond. Het brede stakeholderveld wordt hierbij uitgenodigd en u zal hier zelf ook een rol krijgen.

Houdt de RC in haar visie ook rekening met eventuele kwetsbaarheid van de Kamer?

Aandachtspunten in het NAP

Algemeen aandachtspunt

- In het NAP zit wat disbalans tussen de verschillende maatregelen. Dat constateert de RC ook. De maatregelen focussen met name op preventie en acties die organisaties kunnen of moeten oppakken tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.

- Actielijn 5 richt zich op hulpverlening. In aanloop naar het BWO op 21 oktober is echter door de betrokken DG's afgesproken om meer tijd te nemen voor de uitwerking van deze actielijn in concrete maatregelen, om zo de risico's voor effectiviteit/uitvoering en draagvlak in de hulpverlenings- en strafrechtketen te ondervangen.
- Ook zijn er weinig (lopende) acties opgenomen in het NAP rondom de repressieve kant. MJenV ziet dit niet als onderdeel van NAP, omdat het vooral gaat om een cultuurverandering tot stand te brengen.
- Uit de gesprekken met het veld komt naar voren dat er sterke behoefte is aan integrale en samenhangende aanpak om seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld te voorkomen en tegen te gaan. Mogelijk dat de huidige focus op preventie en beleid binnen organisaties tot vragen en reacties leidt, zowel uit de politiek als het maatschappelijk middenveld.

Datum
25 november 2022

Aandachtspunten MOCW

- MOCW is samen met MSZW verantwoordelijk voor de coördinatie van het NAP. Daarnaast zijn de volgende punten met name voor MOCW van belang:
  - Inleiding
  - Actielijn 1: Er zijn gedeelde maatschappelijke waarden en normen over hoe we met elkaar om willen gaan in de samenleving.
  - Actielijn 2: Wet- en regelgeving weerspiegelen de (veranderende) maatschappelijke normen.
    - De Rijksoverheid is normerend in relatie tot het inkopen en indien mogelijk het financieren van andere organisaties.
  - Actielijn 3: Organisaties hebben processen voor preventie, signalering en opvolging op orde.
    - Sectorale aanpak: ~~primair, voortgezet~~ en middelbaar beroepsonderwijs.
    - Sectorale aanpak: Hoger onderwijs en wetenschap.
  - Actielijn 4: Iedereen herkent seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en kan hierop reageren.

Aandachtspunten MPVO

- De volgende punten in het NAP zijn met name voor MPVO van belang:
- Actielijn 1: Er zijn gedeelde maatschappelijke waarden en normen over hoe we met elkaar om willen gaan in de samenleving.
    - Wegwijzers voor primair- en voortgezet onderwijs voor advies rondom sexting.
    - Oprichting Expertisepunt Burgerschap.
    - Curriculumherziening: actualisatie kerndoelen seksuele vorming en aanpassing digitale geletterdheid.
    - Stimuleringsprogramma 'Seksuele en relationele vorming' binnen programma Gezonde School.
  - Actielijn 3: Organisaties hebben processen voor preventie, signalering en opvolging op orde
    - Sectorale aanpak: primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.
  - Deze punten betreffen geen nieuw beleid.

Aandachtspunten SCM

- De volgende punten in het NAP zijn met name voor SCM van belang:
- Actielijn 3: Organisaties hebben processen voor preventie, signalering en opvolging op orde
    - Sectorale aanpak: Media en Cultuur

meer emv

*nijn deen
primair al
besproken
met MPVO?*

MOCW

- Deze punten betreffen geen nieuw beleid

Datum
25 november 2022

Toelichting

Politieke context

- Op 2 november jl. heeft Kamerlid Van der Werf (D66) de initiatiefnota '*Let's talk about seksueel geweld*' gepubliceerd. Hierin doet de initiatiefnemer concrete voorstellen waarmee zij wil bijdragen aan de doelstellingen die het kabinet in de Kamerbrief met de contouren van het NAP geformuleerd heeft.
- De Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer heeft aan de MJenV gevraagd om een kabinetsreactie op deze initiatiefnota, bij voorkeur te ontvangen voor 15 december 2022.

Financiële/juridische overwegingen

- In aanloop naar het BWO op 21 oktober is door de DG's afgesproken dat in het eerste kwartaal van 2023 in kaart is gebracht wat de (financiële) gevolgen zijn van de plannen voor de uitvoeringsorganisaties. De RC gaat uitvoering geven aan deze impactanalyse.
- Op basis van de resultaten van deze analyse worden keuzes gemaakt hoe om te gaan met de mogelijke extra belasting voor de uitvoeringsorganisaties. Uitkomsten kunnen zijn het beschikbaar stellen van financiële middelen voor de inzet van extra personeel of het uitvoeren van alternatieve oplossingen, waarvoor ook mogelijk financiële middelen nodig zijn. Omdat de omvang van zowel de mogelijke extra belasting als de eventueel benodigde financiële middelen om dit moment nog onbekend is, zijn hier nu geen financiële middelen voor beschikbaar gesteld.
- De betrokken departementen volgen de ontwikkelingen nauw en blijven het gesprek voeren over de in dit kader eventueel benodigde financiële middelen en de dekking hiervoor.
- Indien extra middelen nodig zijn is, zoals ook in de vorige brief over het NAP opgenomen, afgesproken dat extra kosten die voortvloeien binnen de begrotingen van de betrokken departementen gedekt.

Krachtenveld

- Midden november is het NAP besproken met verschillende stakeholders. Alle betrokken departementen waren zelf verantwoordelijk voor het toetsen van de actielijnen op hun beleidsterrein. Dit is goed verlopen. Er zijn geen grote discussiepunten naar voren gekomen.

VWS/JenV:

- De partijen die zijn geconsulteerd zijn: VNG, Landelijk Netwerk Veilig Thuis, Landelijk CSG, Valente, Slachtofferhulp Nederland en Politie.
- De betrokken veldpartijen hebben complimenten uitgesproken over de verwerking van hun eerdere feedback in het NAP als geheel en specifiek in actielijn 5. Zij vragen specifieke aandacht voor kennisbeheer en ontwikkeling (voortbouwen op wat er al is), monitoring van het NAP, verbinding en samenhang met aanpalende beleidsterreinen/ontwikkelingen, een integrale, systeemgerichte aanpak gericht op duurzame borging.
- Ook zijn zij tevreden dat de RC in kaart zal brengen wat de impact zal zijn op de hulpverlening (zie kopje uitvoering).
- Deze partijen hadden eerder hun zorgen uitgesproken over de impact van het NAP op de hulpverlenings en strafketen en de uitvoerbaarheid ervan gezien

de beperkte capaciteit. Er is toen afgesproken dat in beeld wordt gebracht welke randvoorwaarden op orde moeten zijn voor goede, tijdige hulpverlening. Op basis van de uitkomsten komt VWS samen met de stakeholders tot een plan over hoe de randvoorwaarden kunnen worden verbeterd.

Datum
25 november 2022

OCW

- Er is een informatiesessie georganiseerd voor partners van Directie Emancipatie die een directe link hebben met het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. De volgende organisaties waren aanwezig: Rutgers, Atria, Emancipator, Movisie, WomenInc, COC, College voor de Rechten van de Mens, Femmes For Freedom, Stichting School en Veiligheid en IOM.
- De aanwezigen konden zich goed vinden in de opzet van een programma dat de komende jaren verder wordt doorontwikkeld. Zij vroegen specifieke aandacht voor de volgende punten: voortbouwen op wat er al is/ aansluiten bij bestaande initiatieven; het stimuleren van kennisdeling; intersectionaliteit en aandacht voor specifieke doelgroepen; het belang van integraliteit en de link naar aanpakken van de rijksoverheid rondom andere vormen van geweld; het belang van ongelijke machtsverhoudingen aanpakken en aandacht voor de onlinewereld. Tenslotte is verzocht om vaker dergelijke sessies te organiseren om partijen bijeen te brengen en mee te nemen in beleidsvorming.
- Buiten deze sessie wordt het veld op verschillende manieren geconsulteerd. Zo zijn er diverse gesprekken met stakeholders geweest, bijvoorbeeld de alliantie seksueel grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs.

SZW

- Het NAP is besproken in de Regiegroep met sociale partners. Daar is, na inbreng van FNV, afgesproken met hen nog nader in gesprek te gaan over geheimhoudingsbedingen en sanctiebeleid. Deze twee onderwerpen zijn nu dan ook geen onderdeel van het NAP.
- VNO-NCW heeft aangegeven onaangenaam verrast te zijn door de nieuwe wettelijke verplichtingen (gedragscode en klachtenregeling). Toegezegd is dit punt specifiek aan MSZW voor te leggen.

Strategie en proces

- Omdat het een programma in ontwikkeling betreft, zal de komende periode besteed worden aan de verdere inrichting van het programma en de programmaorganisatie. De RC zal ons daarbij adviseren over de inrichting, monitoring, evaluatie en borging van het NAP. In het NAP zelf is hierover opgenomen dat we dit de komende periode nader vormgeven.

Uitvoering

- De RC zal in kaart brengen wat de toegenomen aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, mede naar aanleiding van het NAP, zal betekenen voor onderdelen van de uitvoering.

Communicatie

- Onderdeel van het actieplan is een grootschalige publiekscommunicatie (actielijnen 1 en 4). De basis hiervoor wordt op dit moment gelegd in gedragsonderzoek en uitwerking van doelgroepen. Het streven is om in Q2

2023 met de grootschalige publiekscommunicatie te starten. In de uitwerking wordt rekening gehouden met de mogelijke gevolgen voor de uitvoering.

- In januari wordt het NAP gelanceerd en wordt hierover gecommuniceerd met media en publiek.
- In de looptijd van het programma houden we alle betrokkenen op de hoogte van de voortgang van de uitvoering van het plan, en de stand van zaken rond specifieke maatregelen.

Datum

25 november 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER VOORBEREIDING
Aan: MOCW, MSZW

Emancipatie

Van

Persoonlijke levenssfeer - besche

Datum

13 oktober 2022

Referentie

1301876

Bijlagen

Nota bespreeknot tie BWO 21

oktober

Bijlage 1: Concept NAP

Bijlage 2: brief VNG

nota

Annotatie BWO 21 oktober proces en voortgang nationaal actieplan tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld

Aanleiding

Op 21 oktober van 08.45-09.15 uur vindt het BWO (digitaal) plaats over het proces en voortgang van het nationaal actieplan tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP). Voorafgaand hieraan spreken MSZW en MOCW elkaar (19 oktober, 19.15-19.45 uur, digitaal). Het doel is om de beslispunten (en bijbehorende annotatie) voor het BWO gezamenlijk voor te bespreken. Hierbij ontvangt u een gezamenlijke annotatie voor beide overleggen. De urgentie van dit BWO zit in het feit dat met name VWS grote uitvoeringsrisico's ziet bij het deel van het programma dat raakt aan de hulpverleningsketen in brede zin.

Naast u zijn aanwezig bij het BWO: Conny Helder (MLZS), Maarten van Ooijen (SVWS), Persoonlijke levenssfeer - bescherming vervanging van Dilan Yeşilgöz-Zegerius (MJENV) en Franc Weerwind (MRB)) en de Regeringscommissaris (RC) Mariette Hamer.

U wordt bij de voorbespreking en het BWO ambtelijk ondersteund door Persoonlijke lev. Daarnaast zijn Persoonlijke levenssfeer - bescherming aanwezig om eventuele opmerkingen direct te kunnen verwerken in het schrijfproces.

Op 20 oktober heeft er overleg tussen de betrokken DG's plaatsgevonden om de knelpunten rondom de uitvoeringsrisico's en financiën reeds voor te bespreken en zo mogelijk op te lossen. De uitkomsten van dit overleg zijn meegenomen in deze nieuwe versie van de annotatie voor het BWO op 21 oktober. De aanvullingen zijn geel gearceerd.

Annotatie

Opening

Toelichting

- U kunt bij aanvang van het BWO aangeven dat er op 20 oktober overleg is geweest tussen betrokken DG's om de knelpunten rondom de uitvoeringsrisico's en financiën reeds voor te bespreken en zo mogelijk op

te lossen op DG niveau. Dat overleg heeft tot een aantal werkafspraken geleid die de knelpunten ondervangen.

- U kunt aangeven dat u zich kunt voorstellen dat er behoefte blijft om bij de uitvoeringsrisico's stil te staan, maar dat er ambtelijk aan een oplossing wordt gewerkt.
- U kunt voorstellen om naar aanleiding van dit overleg besprekpunt 3 over de beschikbare middelen van de agenda te halen. U kunt hierbij aangeven dat er is afgesproken dat in het eerste kwartaal van 2023 in kaart is gebracht wat de financiële gevolgen zijn van de plannen voor de hulpverleningsketen. Hierbij is ruimte om dit in verschillende scenario's en daarbij behorend ambitieniveaus uit te werken. Het uitgangspunt is dat de ambities en middelen bij elkaar passen.

1. Kunt u zich vinden in de opzet van een programma inclusief de actielijnen en subdoelen (bijlage 1)?

Toelichting

- Het voorstel voor een programma, inclusief de actielijnen en subdoelen is reeds met MOCW besproken en aan MSZW schriftelijk voorgelegd. U heeft hier beiden mee ingestemd.
- Naar verwachting zal de RC opmerkingen maken over het voorgestelde vervolgproces. Zij lijkt een voorkeur te hebben voor het later versturen van het NAP naar de TK, bijvoorbeeld in januari. Ze vindt het belangrijk om voldoende tijd te nemen voor het draagvlak voor en de zorgvuldigheid van het programma. Mogelijk wordt dit gesteund door VWS en JenV.
- Naar verwachting zal de RC ook aandacht vragen voor de borging van het programma nadat haar mandaat en het programma zijn afgelopen (na 3 jaar).
- Indien presentatie van het NAP tot januari wordt uitgesteld zal deze op 12 december in de CWIZO voorliggen en direct na het kerstreces in de RWIZO en MR worden besproken (exacte data zijn nog niet bekend). Dit tijdpad kan knellen met het commissiedebat SGG dat gepland staat op 25 januari 2023. U kunt dan niet voldoen aan uw toezegging om eind dit jaar met een brief te komen
- Mogelijk wordt er eind december een extra RWIZO ingelast. Dit geeft meer ruimte om de uitkomsten van het DG-overleg en het BWO beter in het NAP te verwerken. We zijn in afwachting van AZ voor definitief uitsluitsel hierover. Dit betekent dat het NAP eind december naar de Kamer wordt gezonden.

Advies

- Instemmen met de keuze voor een programma.

- Uitstel tot januari is acceptabel, maar heeft niet de voorkeur gezien de toezegging om het NAP in het najaar 2022 te publiceren en de planning van het commissiedebat. Uitstel tot na het commissiedebat is kon op onbegrip in de Kamer leiden.
- Mocht het mogelijk zijn het NAP in de RWIZO van eind december te behandelen, heeft dit voorkeur.

2. Bent u akkoord met de voorgestelde maatregelen t.a.v. de aangedragen risico's? Heeft u toevoegingen?

Toelichting

- Naar verwachting zullen VWS en JenV een aantal risico's benadrukken, onder andere naar aanleiding van een gesprek vorige week met hun veldpartners (zie bespreeknotitie). Deze spelen primair op de beleidsterreinen van VWS en JenV. Als gevolg hiervan zullen zij aansturen op het uitstellen van de maatregelen binnen actielijn 6 ten aanzien van passende en adequate hulpverlening aan slachtoffers, plegers en omgeving. Mogelijk zullen zij ook verzoeken om uitstel van de presentatie van het NAP en het afschalen van de ambities.
- Met de partners in de domeinen van OCW is de afgelopen tijd veelvuldig contact geweest (tijdens ambtelijke gesprekken, de verkennings sessie op 25 augustus en bij de expertsessies van de RC). Die input is verwerkt in de Kamerbrief. Er is geen tijd meer om de brief voor verzending in december nog aan hen voor te leggen.

Advies

- U kunt het belang van urgentie, daadkracht en concreetheid benadrukken om recht te doen aan de ernst van het probleem en de keuzes die eerder zijn gemaakt en gedeeld met de Kamer. U kunt aangeven dat de keuze voor een meerjarig programma juist ruimte biedt voor een zorgvuldige uitwerking, concretisering en afstemming. Tevens ligt er bij het BWO een aantal aanvullende mitigerende maatregelen voor die de aangedragen risico's ondervangen. Hier kunt u mee instemmen en mogelijk heeft u zelf nog aanvullingen.
- Meer tijd nemen voor actielijn 6 is mogelijk. Gezien de integraliteit van het programma is het wel van belang dat er ook daar stappen worden gemaakt. Op DG niveau is afgesproken dat de precieze uitvoeringsconsequenties voor de keten in kaart worden gebracht, welke kosten hiermee gemoeid zijn en wat er wanneer wel kan. Wij raden u aan om de ambities niet af te schalen, maar u kunt benoemen dat de nadruk komt te liggen op de preventieve kant van het programma.
- U kunt tevens aangeven dat inzet op preventie juist van belang is om te voorkomen dat er steeds meer hulp nodig is. In de communicatie over het NAP zult u hier rekening mee houden.

- U kunt aangeven dat er veel aandacht is voor het betrekken van het veld bij de totstandkoming van het NAP. Zo zijn er expertsessies, een conferentie met ruim 100 veldpartijen, talloze gesprekken, een stakeholdersanalyse en een RC die is aangesteld met de primaire taak om de maatschappelijke dialoog te organiseren en te stimuleren. Daarnaast is elk departement zelf verantwoordelijk om de partners goed mee te nemen bij de uitvoering van de actielijnen van het NAP.

Aanvullingen naar aanleiding van het DG-overleg op 20 oktober

Naast de voorgestelde aanvullende maatregelen, zijn er tijdens het DH-overleg een aantal aanvullende afspraken gemaakt.

- Er is afgesproken om de risico's die VWS ziet binnen actielijn 5 en 6 voor effectiviteit/uitvoering en draagvlak in de keten te ondervangen door meer tijd te nemen voor de uitwerking van deze actielijnen in concrete maatregelen. Op basis van deze uitwerking wordt bepaald wat wel en wat niet onder het NAP valt.
- Er is afgesproken om de uitwerking en ambities van actielijn 1 t/m 4 wel te presenteren. Hiermee komt de focus van het programma te liggen op preventie.
- VWS gaat extra capaciteit vrijmaken om actielijn 5 en 6 in samenwerking met de uitvoering uit te werken en de risico's te ondervangen.

3. In hoeverre is het gelukt om conform eerdere afspraken additionele middelen vrij te maken binnen uw eigen begroting om de ambities van het NAP te realiseren?

Toelichting

- Bij de totstandkoming van de contourenbrief is gesproken over additionele middelen en ruimte voor toekomstige claims bij FIN omdat er risico's werden voorzien in uitvoering van een ambitieus NAP en kosten die hieruit kunnen voortvloeien. Deze risico's werden voornamelijk geconstateerd op het terrein van VWS. FIN gaf aan geen ruimte te bieden voor toekomstige claims. In de contourenbrief is vervolgens een passage opgenomen dat de betrokken ministeries eventuele extra kosten uit eigen begroting dekken. Dit is ook zo gecommuniceerd naar de Tweede Kamer.
- OCW (€7,647 mln totaal 2023 t/m 2025) en SZW (€ 0,8 mln in 2023, voor 2024 en 2025 wordt in de voorjaarsbesluitvorming besloten) zijn bereid middelen op eigen begroting vrij te maken voor o.a. intensivering van communicatie, onderzoek en interventies, en de middelen voor het bureau van de RC zijn verhoogd. Dit is aanvullend op de gereserveerde circa €11 miljoen die via de voorjaarsnota bij de start van het programma is vrijgemaakt (zie de notitie).

— Lopende onderhandelingen

[Redacted text block]

Lopende onderhandelingen

—

[Redacted text block]

4. Stemt u in met het uitwerken van een aantal gedurfde prikkelende ideeën?

Toelichting

- Op verzoek van MOCW wordt het programma op zo'n manier ingericht dat het mogelijkheden biedt voor onorthodoxe maatregelen. Hier zal expliciet advies voor worden gevraagd aan de RC, maar ook unusual suspects, gevestigde partijen en Kamerleden.

Advies

- U kunt hiermee instemmen en benadrukken dat als het NAP echt maatschappelijke impact wil hebben, we ook bereid moeten zijn om

over controversiële maatregelen na te denken. Zorgen over uitvoerbaarheid, financiering en draagvlak zijn reëel maar mogen hiervoor geen blokkade vormen.

- Mogelijk dat er weerstand komt van VWS. Zij zullen benadrukken dat eerst de basis in de hulpverlening op orde moet zijn, voordat controversiële ideeën uitgewerkt worden.

5. Hoe kijkt u aan tegen uw rol bij de presentatie van het NAP?

Toelichting

- Bij het versturen van de contourenbrief was er onduidelijkheid of het NAP door MOCW/MSZW namens het kabinet of namens de betrokken bewindspersonen werd verstuurd.
- Naar verwachting zal de RC aandacht vragen voor haar rol bij de presentatie van het NAP.

Advies

- U kunt aangeven dat conform eerdere afspraken MOCW/MSZW namens het kabinet optreden als coördinerend ministers, uiteraard in afstemming met de overige betrokken bewindspersonen.
- Het heeft daarom de voorkeur dat u beiden het woord voert in de media bij de presentatie van het NAP en de brief ondertekent.
- Indien de RC een nadrukkelijke rol voor zichzelf ziet bij de presentatie van het NAP, zijn daar geen bezwaren tegen.

TER VOORBEREIDING

Aan: MOCW, MSZW, MJV, MRB, MLZS, SVWS en RC

Emancipatie

Van

Persoonlijke levenssfeer - besche

Datum

17 oktober 2022

Referentie

1301876

Bijlagen

Bijlage 1: Concept brief NAP

Bijlage 2: brief VNG

**Interdepartementaal
afgestemd**

SZW, JenV, VWS

nota

Bespreeknotitie BWO 21 oktober proces en voortgang
nationaal actieplan tegen seksueel grensoverschrijdend
gedrag en seksueel geweld

Aanleiding

Op 27 juni jl. is de Kamerbrief inhoudelijke contouren nationaal actieplan tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP) verstuurd. Hierin werden de eerste ambities en overwegingen rondom het NAP gedeeld. Er is toegezegd een uitgewerkte versie van het programma in het najaar van 2022 naar de TK te zenden. Zie bijlage 1 voor een eerste conceptversie van het programma. Dit betreft een werkdocument en is bedoeld om u een beeld te geven van de stand van zaken op het moment van schrijven. In deze nota treft u beslispunten, een toelichting daarop, het vervolgproces en de rol van de regeringscommissaris (RC).

Beslis- en bespreekpunten

1. Bent u akkoord met de opzet van een programma, inclusief de actielijnen en subdoelen?
2. Bent u akkoord met de voorgestelde maatregelen t.a.v. de aangedragen risico's? Heeft u toevoegingen?
3. In hoeverre is gelukt om conform eerdere afspraken additionele middelen vrij te maken binnen uw eigen begroting om de ambities van het NAP te realiseren?
4. Stemt u in met de voorgestelde aanpak en het tijdsplan voor het uitwerken van een aantal nieuwe, gedurfde ideeën?
5. Hoe kijkt u aan tegen uw rol bij de presentatie van het NAP?

Toelichting

1. Kunt u zich vinden in de opzet van een programma inclusief de actielijnen en subdoelen?

- Het NAP wordt gepresenteerd als een meerjarig programma van de samenleving dat gefaciliteerd, gestut en gestimuleerd wordt door het kabinet. Zij heeft hierbij tevens een normerende en uitvoerende rol.
- In het programma zijn actielijnen opgenomen met onderliggende subdoelen. Waar mogelijk worden subdoelen bij de presentatie van het NAP al voorzien van specifieke maatregelen (Arbowetgeving, uitbreiding meldplicht onderwijs, publiekscommunicatie etc.), op andere punten is meer tijd nodig (zoals slachtofferhulp).

- Hiermee doet u recht aan het uitgangspunt dat een cultuurverandering niet van de ene op de andere dag is gerealiseerd en dat dit alleen samen met de samenleving vorm kan krijgen. Tegelijk worden maatregelen snel uitgevoerd waar dat kan.

Datum
13 oktober 2022

2. Bent u akkoord met de voorgestelde maatregelen t.a.v. de aangedragen risico's? Heeft u toevoegingen?

Risico's

Bij de uitwerking van het NAP is een aantal risico's naar voren gekomen:

- Het NAP kent op onderdelen serieuze uitvoeringsrisico's. Meer aandacht voor dit probleem (publiekscommunicatie, sectoren die hiermee aan de slag gaan e.d.) en verbetering van de processen (meldpunten, aanstellen vertrouwenspersonen etc.) zal zorgen voor een toename in de hulpvraag. Zo zal er een groter beroep worden gedaan op de keten van meldpunten, hulpverlening, opsporing en vervolging. De zorg, het onderwijs, gemeenten en de strafrechtketen geven aan dat zij nu al kampen nu al met grote personeelstekorten en/of wachtlijsten en/of financiële tekorten. Het NAP zal deze druk verder doen toenemen en de uitvoering onder druk zetten.
- Er zijn geen additionele financiële middelen aan de departementen beschikbaar gesteld om mitigerende maatregelen te nemen ten behoeve van van deze fundamentele vraagstukken. U heeft afgesproken en gecommuniceerd dat extra kosten vanuit eigen begroting worden gedekt.
- Een aantal partijen (Veilig Thuis, Centra Seksueel Geweld, de politie, de vrouwenopvang en VNG) heeft hun zorgen geuit over de uitvoeringsconsequenties zonder additionele middelen, een te smalle thematische afbakening van het NAP (zij missen samenhang met andere vormen van machtsmisbruik en geweld), onvoldoende onderbouwing van de maatregelen en onvoldoende betrokkenheid van het veld bij de totstandkoming en uitvoering van het NAP en willen op deze wijze niet meewerken aan het NAP. Zie bijlage 2 voor de brief van de VNG.

Aanvullende maatregelen

- Het traject omtrent de veldconsultatie wordt geïntensiveerd. U bent bereid tijd vrij te maken om indien nodig persoonlijk het gesprek aan te gaan met belangrijke veldpartijen om het draagvlak te vergroten. In het NAP wordt uitgebreid toegelicht hoe het veld is en wordt betrokken en dat er regelmatig bijeenkomsten worden georganiseerd.
- Er komt een uitvoeringstoets bij de start van het programma om de uitvoeringsconsequenties goed in beeld te brengen. Daarnaast zal aandacht zijn voor alle aspecten van uitvoering: naast kosten/noodzaak financiële middelen gaat het ook om werkwijze, samenwerking.
- Maatregelen worden niet overhaast aangekondigd en indien er vanuit het veld zwaarwegende zorgen en vragen leven t.a.v. maatregelen zal hier zorgvuldigheid worden betracht in de uitvoering.
- Aanvullend kan de expertise en het gezag van de RC ingezet worden om bij te dragen aan een oplossing die uitvoerbaar en haalbaar is en maatschappelijk wordt gedragen.
- Het programma zal tijdig worden geëvalueerd en er is aandacht voor de borging na afloop van het NAP. Hierbij wordt tevens in kaart gebracht wat de financiële consequenties en uitvoeringsrisico's van maatregelen die doorwerken na afloop van het NAP.

3. In hoeverre is gelukt om conform eerdere afspraken additionele middelen vrij te maken binnen uw eigen begroting om de ambities van het NAP te realiseren?

- U heeft besloten dat additionele kosten van het NAP uit eigen begroting van de departementen gedekt zullen worden. Dit is ook zo benoemd in de Kamerbrief van 27 juni jl.
- Nog niet alle departementen hebben middelen vrijgemaakt (zie tabel hieronder).
- Er worden extra kosten verwacht vanwege de uitvoeringsrisico's. Ook hebben verschillende veldpartijen aangegeven dat voor een goede aanpak extra middelen nodig zijn.

<i>Overzicht huidige beschikbare en additionele middelen</i>
1. Via de Voorjaarsnota 2022 heeft OCW €10.958.500 aan middelen vrijgemaakt voor de voorziene APK- en programmakosten voor de RC en haar bureau (€4.670.000), extra programmakosten (2022) (€2.050.000) en extra personele capaciteit bij de betrokken departementen (meerjarig) (€4.238.500).
2. Daarnaast zijn voor OCW in de Ontwerpbegroting 2023 aanvullende middelen vrijgemaakt: €2,549 mln. jaarlijks voor de jaren 2023 tot en met 2025. Deze middelen zijn voor de ontwikkelingen van interventies (ca. €1 mln.), kabinetsbrede onderzoeken (€600.000), kabinetsbrede communicatie (€500.000) en aanvullende capaciteit van het bureau van de RC (€400.000).
3. Voor SZW is hiervoor voor de jaren 2023 t/m 2025 op de begroting van de Directie Gezond & Veilig Werken €800.000 gereserveerd (besluitvorming moet nog plaatsvinden). Deze middelen zijn gereserveerd voor ondersteuning aan de sociale partners bij de uitvoering van de programmatische aanpak (€600.000), uitvoering van nieuwe activiteiten en intensivering/opschaling van bestaande activiteiten van SZW (€200.000).
4. Voor de acties die door JenV worden uitgevoerd is op dit moment geen verschuiving van middelen binnen de JenV-begroting aangevraagd, omdat er voor de huidige acties reeds voldoende financiering is. Het betreft vooral acties die al gedeeltelijk waren gestart en waarvoor financiering beschikbaar is zoals de aanpassing van de zedenwetgeving.
5. VWS is nog bezig om een beeld te verschaffen van de potentiële kosten. Er zijn nog geen extra middelen beschikbaar gesteld.

4. Stemt u in met het uitwerken van een aantal gedurfde ideeën?

- MOCW heeft aangegeven een aantal gedurfde maatregelen uitgewerkt te willen hebben die de potentie hebben diepgewortelde maatschappelijke ideeën te prikkelen en/of te doorbreken.
- Een goede uitwerking daarvan vraagt om commitment, tijd en capaciteit van de betrokken departementen. Het voorstel is om dit in het NAP te benoemen als onderdeel van het programma en procesmatig te beschrijven hoe we daartoe willen komen. Het veld en de RC zullen hier actief bij worden betrokken. Dit traject zal naar verwachting een half jaar in beslag nemen en dus kan aan de TK worden toegezegd dat u hen bij de volgende rapportage hierover zult informeren.

5. Hoe kijkt u aan tegen uw rol bij de presentatie van het NAP?

- Het NAP komt onder centrale regie van MSZW en MOCW tot stand, maar raakt nauw aan de beleidsterreinen van de ministers van VWS en JenV.
- De brief van 27 juni is verstuurd door MSZW en MOCW, mede namens JenV, MRB, MLZS, SVWS, MPVO en SCM.
- Concrete vragen in dit kader:
  - Voeren MOCW en MSZW het woord tijdens het commissiedebat op 25 januari of willen er andere BW aanwezig zijn?
  - Voeren MOCW en MSZW en woord tijdens de presentatie van het NAP en bijbehorende mediamomenten, of willen andere ministers daarbij betrokken worden om het woord te voeren op hun eigen beleidsterreinen?
  - Welke ministers ondertekenen de Kamerbrief?

Datum
13 oktober 2022

Vervolgproces

- Er wordt momenteel verder geschreven aan de Kamerbrief, die naar verwachting op 14 november voorligt in de CWIZO, 29 november in de RWIZO en 2 december in de MR.
- Er vindt momenteel verdere afstemming plaats met beleidsdirecties, sociale partners, uitvoeringsorganisaties en andere betrokken organisaties en stichtingen.
- Op 23 januari 2023 vindt een conferentie plaats waar het NAP samen met betrokken partijen wordt gelanceerd. Het doel van de conferentie is om stakeholders te committeren aan de uitvoering van het NAP en samen met het veld en de samenleving een start te maken met het programma.
- Op 25 januari 2023 vindt een commissiedebat plaats.

De rol van de RC

- De RC wordt nauw betrokken bij de totstandkoming en presentatie van het NAP. Zij voorziet het kabinet van gevraagd en ongevraagd advies. Tevens is zij boegbeeld en aanjager van de gewenste cultuurverandering, en geeft zij de maatschappelijke dialoog een impuls. Ten behoeve hiervan zal zij een aantal acties ondernemen waaronder het organiseren van expertsessies en adviestrajecten, het bij elkaar brengen van veldpartijen, het opzetten van een ambassadeursnetwerk, het doen van onderzoek.
- De RC informeert het kabinet en de Kamer periodiek over haar bevindingen. Het NAP zal worden voorzien van een begeleidende brief en de RC staat er voor open om de TK middels een technische briefing bij te praten in aanloop naar het commissiedebat van 25 januari. In het NAP zal op een aantal onderdelen al concreet advies worden gevraagd aan de RC.

TER VOORBEREIDING

Aan: MOCW

Emancipatie

Van

Persoonlijke levenssfeer - besche

Datum

29 september 2022

Referentie

34160425

Bijlagen

- 1) Kernboodschap
- 2) Actielijnen en subdoelen
- 3) Internationale best practices
- 4) Verslag EU Mutual Learning Programme
- 5) Kamerbrief 27 juni

nota

Interne brainstorm maatregelen NAP seksueel
grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld

Aanleiding

M.SZW en u hebben in de Kamerbrief van 27 juni jl. de contouren gedeeld van het Nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP) en toegezegd een uitgewerkt plan in het najaar van 2022 naar de TK te zenden. Op 4 oktober 2022 brainstormt u (45 minuten) met D.DE, en enkele medewerkers van DE over de nadere invulling van het NAP.

Bespreekpunten

- De essentie en de uitvoering van het NAP:
  - Wat vindt u van de voorgestelde kernboodschap?
  - Kunt u zich vinden in de opzet van het NAP als programma gericht op een structurele maatschappelijke verandering, met een prominente rol voor de samenleving zelf?
  - Hoe kijkt u aan tegen uw verantwoordelijkheid en uw regierol bij de uitvoering van het NAP?
- De opzet van de Kamerbrief
  - Wat vindt u van de voorgestelde structuur van de Kamerbrief?
  - Kunt u zich vinden in de zes voorgestelde actielijnen?
  - Zijn er nog elementen die u mist of meer nadruk kunnen krijgen in de voorgestelde subdoelen en/of actielijnen?
- U wordt geadviseerd om de conferentie om het NAP te lanceren te verzetten naar januari 2023. Gaat u hiermee akkoord?

Toelichting

De essentie en uitvoering van het NAP

- Het voorstel is om het NAP te starten met een visie in de vorm van een kernboodschap (zie bijlage 1). Daarbij is het advies het NAP te presenteren als een programma van de samenleving dat gefaciliteerd, gestut en gestimuleerd wordt door het kabinet. Hierin is ruimte voor nadere concretisering, waarin de adviezen van de RC en de wensen uit de politiek en de samenleving kunnen worden verwerkt. Hiermee geeft het kabinet een aanzet voor lange termijn veranderingen in de samenleving. Het NAP is daarmee de start van een cultuurverandering en niet het eind.
- Tegelijkertijd bevat het NAP ook concrete maatregelen en maakt het duidelijk dat het kabinet een belangrijke normerende en kaderstellende rol heeft.
- Door het actieplan op deze manier uit te werken, krijgt het NAP de vorm van een programma waarbij het kabinet gezamenlijk met de samenleving, de

politiek en de RC seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld structureel gaat bestrijden.

De opzet van de Kamerbrief

- Wij stellen voor de volgende structuur te hanteren voor de Kamerbrief:
  - o Inleiding: de visie, urgentie, kernboodschap, randvoorwaarden en aanpak van het NAP.
  - o Kern: actielijnen met onderliggende subdoelen die helder maken waar het NAP naartoe werkt (zie bijlage 2).
  - o Bijlage: een overzicht van ingezette en nieuwe maatregelen in de verschillende sectoren.
- De actielijnen zijn gebaseerd op de contouren zoals gepresenteerd in de Kamerbrief van 27 juni jl.
- Met de subdoelen wordt invulling gegeven aan wat er binnen de actielijnen wordt uitgewerkt. Waar mogelijk worden we concreter met maatregelen op nationaal niveau. In de bijlage treft u enkele voorbeelden om u een idee te geven van het type maatregelen dat genomen wordt.

Conferentie

- In de Kamerbrief van 27 juni jl. is toegezegd dat de lancering van het nationaal actieplan gepland staat voor het najaar 2022 tijdens een brede conferentie.
- Gezien de drukke agenda's van de betrokken bewindspersonen in december is het voorstel om de conferentie te verplaatsen naar januari 2023.
- Dat geeft de mogelijkheid om van de conferentie ook een werkbijeenkomst te maken waar we met het veld en de samenleving een start maken met het programma.
- Het doel is om de conferentie te plannen voor het geplande commissiedebat over seksueel grensoverschrijdend gedrag op 25 januari 2022.

Ter info

Best practices uit het buitenland

- In de beleidsstaf heeft u aangegeven graag te willen leren van de aanpak van SGG en SG uit het buitenland.
- Best practices worden in kaart gebracht, waarbij het *EU-mutual learning programme* over SGG&SG in Kopenhagen een belangrijke bijdrage heeft geleverd (zie bijlage 4 voor een verslag).
- In bijlage 3 treft u een eerste opbrengst van deze inventarisatie, waarbij aangetekend dat dit nadere uitwerking behoeft t.a.v. haalbaarheid, implementatie en meerwaarde voor de Nederlandse situatie.

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Emancipatie

Van

Persoonlijke levenssfeer - bes

T Persoonlijke levenssfeer - bes

Datum

1 september 2022

Referentie

1296121

Bijlagen

- 1) Verslag op hoofdlijnen
verkenningssessie 25
augustus 2022

**Interdepartementaal
afgestemd**

SZW, VWS, JenV

nota

Voortgang nationaal actieplan tegen seksueel
grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld

Aanleiding

De minister van SZW en u hebben in de Kamerbrief van 27 juni jl. de contouren gedeeld van het Nationaal actieplan seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (NAP) en toegezegd deze in het najaar van 2022 te presenteren.

Via deze nota wordt uw instemming gevraagd met het proces richting oplevering van het NAP op 2 december. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de eerste opbrengst van de brede verkenningssessie met het stakeholderveld. Deze nota wordt parallel aan MSZW voorgelegd ter besluitvorming. MJ&V en SVWS ontvangen deze nota ter informatie.

Gevraagde besluiten

1. Gaat u akkoord met het proces richting oplevering van het NAP op 2 december 2022?
2. Gaat u akkoord met het inplannen van een BWO (met SZW, OCW, JenV, VWS en de RC) in de week van 17 oktober?

Toelichting

Procesvoorstel voor oplevering van het NAP

Hieronder treft u toelichting op de processtappen richting oplevering van het NAP, de rol van de regeringscommissaris (RC) en overige aandachtspunten in het proces.

Tabel: processtappen richting het NAP

Wanneer	Wat
25-aug	Verkenningssessie veld (zie bijlage 1 voor een weergave van de opbrengst)
2-sep	Nota ter besluitvorming bij bewindspersonen over proces en hoofdlijnen NAP
8-sept	Gesprek Regeringscommissaris met TK
13-sep	Bespreking NAP beleidsstaf
1-okt t/m 7 nov	Verdiepingssessies op specifieke thema's met externe stakeholders door Regeringscommissaris
Okt	Gesprek FNV
Okt	Gesprek <small>Persoonlijke levenssfeer - bescherming</small> KNAW

Okt	Gesprek studentenbestuurder en bezoek studentenvereniging met stichting GELIJKSPEL
3-okt t/m 5 okt	Brainstorm MOCW mogelijke maatregelen NAP
7-okt	Eerste versie NAP bij bewindspersonen en RC
10-14 okt	Verwerken feedback bewindspersonen NAP
Rondom 17 okt	Vorbereidend overleg MOCW op BWO
Tussen 17-22 okt	BWO over maatregelen en verantwoordelijkheden NAP
4-nov	Aanleveren definitieve/geaccordeerde stukken bij CWIZO
14-nov	CWIZO
29-nov	RWIZO
2-dec	MR en verzenden NAP naar TK
PM-dec	Conferentie lancering NAP

Toelichting op processtappen

- Om externe belanghebbenden te betrekken bij de totstandkoming van het NAP hebben SZW en OCW in afstemming VWS, JenV en het bureau van de RC op 25 augustus jl. een brede verkenningssessie georganiseerd. Tijdens deze sessie is bij ruim 100 externe partijen/professionals/ervaringsdeskundigen input opgehaald voor het NAP. In bijlage 1 treft u een kort verslag op hoofdlijnen van de verkenningssessie.
- Op 8 september heeft de RC een gesprek met de TK. In het gesprek zal de RC kennismaken met de Kamerleden en vertellen over haar opdracht, hoe zij die wil uitvoeren en wat haar bevindingen zijn tot nu toe.
- Op 13 september bespreken we de concretisering van het NAP en mogelijke uitdagingen hierbij in de beleidsstaf.
- In aanloop naar de lancering van het NAP vinden in oktober gesprekken plaats met FNV, het KNAW en een studentenbestuurder om u nader te informeren over ontwikkelingen op de werkvloer, in de wetenschap en binnen studentenverenigingen. En uw zichtbaarheid op dit thema te vergroten. Daarnaast brengt u een werkbezoek aan een studentvereniging waar stichting GELIJKSPEL een workshop geeft over het bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- Naast deze gesprekken en werkbezoeken verkennen wij andere mogelijkheden om u op dit thema nader te informeren en zichtbaar te zijn in de aanloop naar de lancering van het NAP en daarna. Voorstellen daarvoor volgen nog.
- Van 1 oktober tot 7 november voert de RC wekelijks een verdiepingssessie en vervolgssessies met externe stakeholders waarbij elke keer op één specifiek onderwerp wordt ingegaan. In deze sessies staat de hoe-vraag centraal en is er ook aandacht voor het creëren van draagvlak. Aan de hand van deze verdiepingssessies worden verschillende adviezen opgesteld. Deze adviezen zullen in de komende maanden verschijnen, en kunnen dienen als uitwerking van de gestelde doelen in

het NAP. Medewerkers van de departementen zullen deelnemen aan de sessies.

- In de beleidsstaf van 30 augustus jl. gaf u aan begin oktober een brainstorm te willen plannen over de concrete maatregelen in het NAP. Uw input wordt meegenomen richting het BWO midden oktober.
- Alle betrokken bewindspersonen ontvangen op 7 oktober een eerste versie van het NAP. Ons voorstel is om in de week van 17 oktober een BWO (OCW, SZW, JenV, VWS) in te plannen zodat u met hen hierover van gedachte kan wisselen, en gesproken kan worden over de belangrijkste beslispunten en de verantwoordelijkheden ten aanzien van het NAP. Ook de RC wordt hiervoor uitgenodigd. Op basis van de uitkomsten van dit BWO wordt het NAP verder uitgewerkt richting 4 november (versie CWIZO).
- Het NAP wordt kort na verzending aan de TK gelanceerd tijdens een conferentie met alle relevante stakeholders. Een dergelijke brede conferentie biedt de mogelijkheid om stakeholders te bedanken voor hun inbreng en hen te committeren aan de uitvoering van het NAP. De concrete invulling van de conferentie wordt de komende weken verder uitgewerkt.

Rol van de RC bij totstandkoming van het NAP

- De RC wordt nauw betrokken bij de totstandkoming van het NAP om haar inzichten mee te nemen bij de totstandkoming hiervan.
- Daarnaast was de RC aanwezig bij de verkennings sessie op 25 augustus jl. (zij verzorgde daar ook een inleiding op het plenaire deel) en wordt zij ook uitgenodigd voor het BWO in de week van 17 oktober. Parallel aan de BWP ontvangt zij dan ook de eerste versie van het NAP (7 oktober) zodat zij de betrokken bewindspersonen hierover vanuit haar onafhankelijke positie kan adviseren.
- Het kabinet is uiteindelijk eigenaar en verantwoordelijk voor het NAP. De RC draagt als onafhankelijk adviseur geen verantwoordelijkheid voor het NAP.

Aandachtspunten in het proces

Wij signaleren enkele aandachtspunten in het proces richting oplevering van het NAP:

- Het NAP wordt op vrijdag 2 december naar de TK gestuurd. Op maandag 5 december staat het wetgevingsoverleg Emancipatie gepland. Hierover is gesproken met de adviseur Kamercontacten MOCW en de ambtelijk adviseur MOCW. De adviseur Kamercontacten MOCW zal de Kamer over dit tijdspad informeren om zoveel mogelijk irritatie te voorkomen. Naar verwachting zal er een apart debat over het NAP gepland worden. Desondanks is het mogelijk dat Kamerleden dit onderwerp opbrengen in het wetgevingsoverleg Emancipatie, dus we zullen dit betrekken in de voorbereiding van het WGO.
- De adviezen van de RC n.a.v. de verdiepingssessies worden gepubliceerd op momenten dat de Kamerbrief en het NAP zich al in een ver gevorderd stadium bevinden. We houden daarom korte lijnen met het bureau van de

RC om ervoor te zorgen dat de adviezen van de RC worden meegenomen in het NAP dan wel in de doorontwikkeling.

Voorstel voor inhoud Kamerbrief en NAP

Voorstel is om het NAP op 2 december 2022 naar de TK te sturen met een korte begeleidende brief. Het NAP zullen we uitwerken langs zes actielijnen, gebaseerd op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief van 27 juni jl.

Belangrijke inzichten n.a.v. verkennings sessie op 25 juni

Tijdens de verkennings sessie op 25 augustus is met circa 100 stakeholders (overwegend maatschappelijke organisaties) gesproken over de contouren en maatregelen van het actieplan. De analyse van de door partijen ingebrachte punten en de vertaling ervan naar concrete activiteiten in het actieplan volgt in de komende weken. Het betreft een rijke oogst op inhoud en proces.

Hieronder alvast een aantal belangrijke inzichten richting de oplevering van het NAP:

- Het eerste beeld is dat de meeste veldpartijen zich kunnen vinden in de 6 contouren van het actieplan. De input van partijen leidt niet direct tot veel concrete extra acties, maar wel tot veel bruikbare inzichten die ons helpen het actieplan te versterken en te concretiseren. In bijlage 1 treft u een eerste overzicht van de inbreng van de aanwezigen aan (algemene inzichten en opbrengst per actielijn).
- Vanuit het veld zijn de verwachtingen rondom het NAP hooggespannen. Veel organisaties zijn blij met huidige aandacht, hebben veel energie op onderwerp, maar geven aan dat voor een goede aanpak extra middelen nodig zijn. Er zijn echter door het kabinet geen extra/ aparte financiële middelen beschikbaar gesteld. De departementen betalen de extra kosten van het NAP uit eigen middelen, zoals ook in de kamerbrief over het NAP (27 juni 2022) kenbaar is gemaakt. Voor OCW zijn hiervoor in de Ontwerpbegroting 2023 middelen vrijgemaakt: €2,549 mln jaarlijks voor de jaren 2023 tot en met 2025. Tijdens de verkennings sessie zijn door meerdere partijen hier opmerkingen over geplaatst. Het is daarom van belang ambitie uit te stralen en tegelijk de verwachtingen te managen dat niet alles kan. Er zal in de analysefase slim gekeken moeten worden naar instrumenten die met beperkte middelen toch heel effectief zijn en er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Daarnaast zal met de nadere concretisering duidelijk moeten worden welke acties ook daadwerkelijk om extra middelen vragen en waar op andere manieren effect bereikt kan worden.
- Er is aangekondigd dat het NAP in het najaar aan de Kamer gezonden wordt. Uit de verkennings sessie blijkt dat de input een nadere analyse en uitwerking vraagt. Dit krijgt aandacht in de doorontwikkeling van het NAP. Het NAP dat in december opgeleverd wordt zal daarom een aantal concrete activiteiten voor 2023 en verder bevatten, maar dus ook een beschrijving van lopende onderzoeken en wanneer die tot resultaten komen. Hier zal in de communicatie aandacht aan worden besteed.

Datum
1 september 2022

- Het NAP dient naast een overzicht van uit te voeren acties als vehikel om partijen in het veld continu te stimuleren om samen te werken aan de opgaven. Het kabinet kan het immers niet alleen. Uit de verkenningssessie blijkt dat veel stakeholders wel oproepen tot samenwerking en integraliteit, maar tegelijkertijd erg redeneren vanuit hun eigen blik op de maatschappelijke opgave met bijbehorende financiële wensen. Ook wordt het eigenaarschap nog niet door iedereen gevoeld. In het actieplan zal daarom ook een actie terugkomen gericht op het versterken van de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en de rol die het Rijk kan spelen om dit te ondersteunen.
- Er is een spanningsveld tussen integraliteit/allesomvattendheid en focus. Het veld roept op tot domein-overstijgende, integrale samenwerking, maar vraagt tegelijkertijd ook focus aan te brengen in acties zodat het plan uitvoerbaar blijft. Hieraan zal aandacht besteed worden door een prioritering én fasering aan te brengen in de uitvoering van het NAP.
- Er is een brede wens om een vervolgsessie te plannen. In september wordt een bijeenkomst met een aantal stakeholders georganiseerd om de uitkomsten van de verkenningssessie van 25 augustus te toetsen. In december wordt een brede conferentie georganiseerd om het NAP te lanceren.